

47053203 : สาขาวิชาสถาปัตยกรรมไทย

คำสำคัญ : เศรษฐกิจพอเพียง/สถาปัตยกรรม.

พบสุข ทัดทอง : อุทยานการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : ผศ. สาทิศ ชูแสง และ อ.ดร.นวลลักษณ์ วัชรสันตชาติ. 245 หน้า.

ปัจจุบันมีโครงการและแหล่งความรู้ ที่เผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับกลุ่มสังคมเกษตรกรรมอยู่เป็นจำนวนมาก หากยังมีคนกลุ่มสังคมเมืองอีกจำนวนหนึ่งที่แม้จะได้รับความรู้จากโครงการและแหล่งความรู้เหล่านั้นแล้ว ก็ยังไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนได้ บางคนอาจจะไม่มีโอกาสได้ไปศึกษาหรือบ้างก็เห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัว ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหานี้ การศึกษาในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองหาต้นแบบและแนวทางในการออกแบบงานสถาปัตยกรรม ที่จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจแก่คนในสังคมเมืองได้

วิทยานิพนธ์นี้เริ่มจากหาความเข้าใจในหลักปรัชญาฯ ของกลุ่มคนในสังคมเมือง เพื่อใช้เป็นแนวทางพื้นฐาน โดยผสมผสานกับการแปลความหมายของหลักปรัชญาฯ เป็นทฤษฎีในทางสถาปัตยกรรม ที่สอดคล้องสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ในสถาปัตยกรรมไทยเช่นเรือนไทยมาใช้ออกแบบ โดยเริ่มจากนิยามที่ว่าความสมดุลในความคิดและการกระทำ และการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล เป็นทฤษฎีของความสมดุลแบบไม่สมมาตรและการปรับเปลี่ยนได้ มาใช้เป็นหลักในการออกแบบโครงการ

ผลการศึกษาและออกแบบ แสดงถึงที่ว่างทางสถาปัตยกรรมในลักษณะของความสมดุลแบบไม่สมมาตร สามารถปรับเปลี่ยนพื้นที่บางส่วนได้ตามความต้องการในแต่ละช่วงเวลา ตั้งแต่หน่วยที่เล็กที่สุดของที่ว่างไปจนถึงหน่วยใหญ่ระดับผังโครงการ มีรูปแบบที่เรียบง่าย สวยงาม ลดการใช้พลังงานในอาคาร และประยุกต์ให้เข้ากับสถานะของสังคมเมืองในปัจจุบัน โดยยังคงแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของงานสถาปัตยกรรมไทยไว้ได้ การออกแบบในครั้งนี้เป็นการทดลองออกแบบจากแนวทางเลือกหนึ่ง โดยยังมีอีกหลายทางเลือกที่สามารถนำมาใช้ออกแบบเพื่อให้งานสถาปัตยกรรมสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่คนเมืองได้

ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. .... 2. ....

47053203 : MAJOR : THAI ARCHITECTURE

KEY WORD : SUFFICIENTCY ECONOMY/ARCHITECTURE

POBSOOK TADTONG : SUFFICIENCY ECONOMY KNOWLEDGE PARK. THESIS

ADVISORS : ASST. PROF. SATHIT CHOOSAENG AND NUANLAK WATSANTACHAD, Ph.D..

245 pp.

A lot of projects and sources of knowledge that propagate and offer information and comprehension of Sufficiency Economy Philosophy principles of agricultural society widely exist. Nevertheless, some urban communities are unable to exploit and adapt such knowledge to utmost benefit in their daily livings. Some may have no opportunities to comprehend the knowledge while many view that it is a far away matter. Realizing a crucial problem on consequent findings, this paper is aimed at testing concepts to design a prototype and methods of architectural works, spaces and landscapes that enhance urban citizen's good understandings on the Sufficiency Economy Philosophy principles.

The study starts on collecting the urban communities' definitive understandings on King Bhumibhol's Sufficiency Economy Philosophy which are used as a basis together with the writer's understanding for designing an architectural theory that consistently and relatively conforms to Thai architecture identity, for example Thai buildings. The definition of everyone's balance of thought and doing and environment adaptability initiated as the theory of asymmetrical balance and adaptability is the master plan designing principles.

The result of study and designing has pointed to asymmetrical balance architectural spaces of which certain parts are flexible at specific times; from the least unit to the large master plan. The prototype is simple, eye - attracting, less energy consuming, and adapted to current urban environment while showing Thai architectural identity. Anyhow the prototype is based on one option. Many other options are available for designing architectural works that can enhance urban citizen's good understandings on the Sufficiency Economy Philosophy principles.

Department of Architecture and Related Arts   Graduate School, Silpakorn University   Academic Year 2008

Student's signature .....

Thesis Advisors' signature 1. .... 2. ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์อุทยานการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ จะไม่สามารถสำเร็จ ลุล่วงลงได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและบุคคลต่างๆ ต่อไปนี้ ที่ได้มีส่วนช่วยในทั้งทางตรงและทางอ้อมในการคิด การออกแบบและเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอแสดงความขอบคุณในความกรุณาของทุกท่านมา ณ ที่นี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาทิศ ชูแสง และ อาจารย์ ดร.นवलลักษณ์ วัศลสันตชาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้งสองท่านที่ช่วยปรับแก้ข้อบกพร่องให้การศึกษาในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ได้

อาจารย์วนิดา พึ่งสุนทร ประธานกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำที่ดีในทุกๆ ด้าน ทำให้การศึกษาในครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

รองศาสตราจารย์ ชัยสิทธิ์ ด้านกิตติกุล ที่ได้ให้ข้อคิดและแนะแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในครั้งนี้เป็นอย่างดี ทั้งยังเปิดมุมมองในการออกแบบโครงการ

อาจารย์ประกิจ ลัดคนจง ที่ได้ช่วยดูแลและชี้แนะแนวทางในการทำงานมาโดยตลอด นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณบุคคลและสถาบันต่างๆ ดังนี้

สำนักงานกปร. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริและดาบตำรวจ พินิตย์ ปิตุยะ ในความอนุเคราะห์ข้อมูลด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อาจารย์สิริพร ด้านสกุล คุณอุบล แย้มเกตุหอม คุณวิษณุ สุขเสริญ คุณสุชา สุวัฒนางกูร และคุณกาญจนาศักดิ์ วุฒิศักดิ์ ผู้ให้คำแนะนำที่ดี คอยให้ความช่วยเหลือ ทั้งยังช่วยจุดประกายความคิดตลอดการทำวิทยานิพนธ์

อาจารย์ทุกท่านในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาการศึกษาในมหาวิทยาลัย

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณครอบครัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดา มารดา ที่คอยดูแลและให้กำลังใจตลอดมา